

תוכנה 1

תרגול מספר 10: תבניות עיצוב ומחלקות פנימיות יעל אמסטרדמר, אלכסיי זגלסקי

בית הספר למדעי המחשב אוניברסיטת תל אביב

1

תבניות עיצוב (Design Patterns)

- פתרונות כלליים לבעיות עיצוב שחוזרות על עצמן
- מגדירים שפה כללית יותר לדייון על עיצוב התכנית
- "המחלקה A יורשת מהמחלקה B" במקום Factory, Singleton, Observer

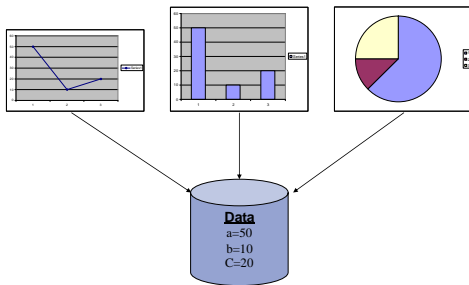
ספר: *Design Patterns: Elements of Reusable Object-Oriented Software*

- מידע רב בנושא קיים ברשת

2

Different Views

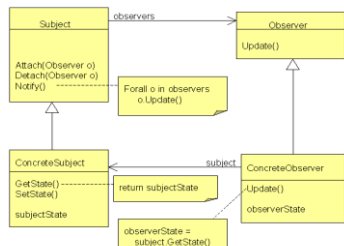
3

Different Views (cont.)

- When the data changes, all views should change
 - Views dependant on data
- Views may vary, more added in the future
- Data store implementation may changes
- We want:
 - Separate the data aspect from the view one
 - Notify views upon change in data

4

תבנית העיצוב Observer

ניתן לתכנן את המחלקות גם אחרת

5

Observer בג'אווה

- ג'אווה מספקת לנו ממשק Observable ומחלקה Observer נממש את Observable
- כדי ליצור subject, נכתוב מחלקה שיורשת מ-Observable. כבר נתונים לנו הוספה והסרה של Observers
- מסירת ההודעה ל-Observers הרשומים

6

Observer

java.util
Interface Observer

public interface **Observer**

A class can implement the Observer interface when it wants to be informed of changes in obser

Since:

JDK 1.0

See Also:

[Observable](#)

Method Summary

void **update**(Observable o, Object arg)
This method is called whenever the observed object is changed.

Observable

Constructor Summary

Observable()
Construct an Observable with zero Observers.

Method Summary

void **addObserver**(Observer o)
Add an observer to the set of observers for this object, provided that it is not the

protected void **clearChanged**()
Indicates that this object has no longer changed, or that it has already notified all
hasChanged method will now return false.

int **countObservers**()
Returns the number of observers of this Observable object.

void **deleteObserver**(Observer o)
Delete an observer from the set of observers of this object.

void **deleteObservers**()
Clears the observer list so that this object no longer has any observers.

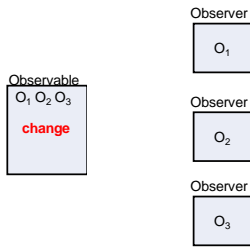
boolean **hasChanged**()
Test if this object has changed.

void **notifyObservers**()
If this object has changed, as indicated by the hasChanged method, then notify all
method to indicate that this object has no longer changed.

void **notifyObservers(Object arg)**
If this object has changed, as indicated by the hasChanged method, then notify all
method to indicate that this object has no longer changed.

protected void **setChanged**()
Mark this Observable object as having been changed; the hasChanged method v

Observable and Observer

Example Code - Subject

```

public class IntegerDataBag extends Observable
implements Iterable<Integer> {

    private ArrayList<Integer> list = new ArrayList<Integer>();

    public void add( Integer i ) {
        list.add(i);
        setChanged();
        notifyObservers();
    }

    public Iterator<Integer> iterator() {
        return list.iterator();
    }

    public Integer remove( int index ) {
        if( index < list.size() ) {
            Integer i = list.remove( index );
            setChanged();
            notifyObservers();
            return i;
        }
        return null;
    }
}
  
```

Example Code - Observer

```

public class IntegerAdder implements Observer {

    private IntegerDataBag bag;

    public IntegerAdder( IntegerDataBag bag ) {
        this.bag = bag;
        bag.addObserver( this );
    }

    public void update(Observable o, Object arg) {
        if (o == bag) {
            println("The contents of the IntegerDataBag have changed.");
            int sum = 0;
            for (Integer i : bag) {
                sum += i;
            }
            println("The new sum of the integers is: " + sum);
        }
    }
}
  
```

מחלקות מקוננות Nested Classes

מחלקה מקוננת

- מחלקה שמוגדרת בתוך מחלקה אחרת
- 1. סטטית (static member)
- 2. לא סטטית (nonstatic member)
- 3. אנונימית (anonymous)
- 4. מקומית (local)

מחלקות פנימיות (inner)

```
class Outer {
    static class NestedButNotInner {
        ...
    }
    class Inner {
        ...
    }
}
```

13

בשביל מה זה טוב

קיבוץ לוגי

■ אם עושים שימוש בטיפוס רק בהקשר של טיפוס מסוים נטמיע את הטיפוס כדי לשמר את הקשר הלוגי

הכמסה מוגברת

■ על ידי הטמעת טיפוס אחד באחר אנו חושפים את המידע הפרטי רק לטיפוס המוטמע ולא לכולם

קריאות

■ מיקום הגדרת טיפוס בסמוך למקום השימוש בו

14

תכונות משותפות

- למחלקה מקוננת יש גישה לשדות הפרטיים של המחלקה העוטפת ולהפך
- הנראות של המחלקה היא עבור "צד שלישי"
- אלו מחלקות (כמעט) רגילות לכל דבר ועניין
- יכולות להיות אבסטרקטיות, לממש ממשקים, לרשת ממחלקות אחרות וכדומה

15

Static Member Class

■ מחלקה רגילה ש"במקרה" מוגדרת בתוך מחלקה אחרת

■ החוקים החלים על איברים סטטיים אחרים חלים גם על מחלקות סטטיות

■ גישה לשדות / פונקציות סטטיים בלבד

■ גישה לאיברים לא סטטיים רק בעזרת הפניה לאובייקט

■ גישה לטיפוס בעזרת שם המחלקה העוטפת

```
OuterClass.StaticNestedClass
```

■ יצירת אובייקט

```
OuterClass.StaticNestedClass nested =
```

```
new
```

```
OuterClass.StaticNestedClass();
```

16

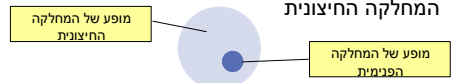
AbstractMap

```
public abstract class AbstractMap<K,V> implements Map<K,V> {
    ...
    public static class SimpleEntry<K,V>
        implements Entry<K,V>, java.io.Serializable {
        private final K key;
        private V value;
        ...
    }
    ...
}
```

17

Non-static Member Class

■ כל מופע של המחלקה הפנימית משויך למופע של המחלקה החיצונית

■ השיוך מבוצע בזמן יצירת האובייקט ואינו ניתן לשינוי

- באובייקט הפנימי קיימת הפניה לאובייקט החיצוני (qualified this)

18

House Example

```
public class House {
    private String address;

    public class Room {
        // implicit reference to a House
        private double width;
        private double height;

        public String toString(){
            return "Room inside: " + address;
        }
    }
}
```

גישה למשתנה פרטי לא סטטי

19

Inner Classes

```
public class House {
    private String address;
    private double height;
    public class Room {
        // implicit reference to a House
        private double height;
        public String toString(){
            return "Room height: " + height
                + " House height: " + House.this.height;
        }
    }
}
```

Height of House

Height of Room

Height of Room
Same as this.height

20

AbstractList

```
public abstract class AbstractList<E> extends
    AbstractCollection<E> implements List<E> {
    public Iterator<E> iterator() {
        return new Itr();
    }

    private class Itr implements Iterator<E> {
        ...
    }

    private class ListItr extends Itr implements
        ListIterator<E> {
        ...
    }
}
```

21

יצירת מופעים

■ כאשר המחלקה העוטפת יוצרת מופע של עצם מטיפוס המחלקה הפנימית אזי העצם נוצר בהקשר של העצם היוצר

■ כאשר עצם מטיפוס המחלקה הפנימית נוצר מחוץ למחלקה העוטפת, יש צורך בתחביר מיוחד

```
outerObject.new InnerClassConstructor(...)
```

22

מחלקות אנונימיות

- מחלקה ללא שם
- הגדרה ויצירת מופע בנקודת השימוש מגבלות:
- חייבת לרשת מטיפוס קיים (מנשק או מחלקה)
- לא ניתן להגדיר איברים סטטיים, לא ניתן להשתמש בהקשר שדורש שם (instanceof), לא ניתן לרשת ממספר טיפוסים, לקוחות מוגבלים לממשק של טיפוס האב
- מחלקה אנונימית צריכה להיות קצרה כדי לא לפגוע בקריאות של הקוד

23

דוגמאות שימוש

Function object (functor)

- מיון מחרוזות לפי אורך

```
Arrays.sort(stringArray, new Comparator<String>() {
    public int compare(String s1, String s2) {
        return s1.length() - s2.length();
    }
})
```

- מימוש איטרטור

```
public Iterator<E> iterator() {
    return new Iterator<E>() {
        boolean hasNext() {...}
        E next() {...}
        void remove() {...}
    }
}
```

24

המרה ממערך לרשימה

```
static List<Integer> intArrayAsList(final int[] a) {
    if (a == null)
        throw new IllegalArgumentException();
    return new AbstractList<Integer>() {
        public Integer get(int i) {
            return a[i];
        }
        public Integer set(int i, Integer val) {
            int oldVal = a[i];
            a[i] = val;
            return oldVal;
        }
        public int size() {
            return a.length;
        }
    };
}
```

גישה למשתנים מקומיים
שהוגדרו final

25

מחלקות מקומיות

- מוגדרות בתוך מתודות
 - יש להם שם וניתן להשתמש בהם מספר פעמים, בתוך אותה מתודה
 - אובייקט עוטף רק אם הוגדרו בהקשר לא סטטי; לא ניתן להגדיר משתנים סטטיים
- המחלקה הפנימית תוכל להשתמש גם במשתנים מקומיים של המתודה אבל רק אם הם הוגדרו כ-**final**

26

דוגמא - המרה ממערך לרשימה

```
static List<Integer> intArrayAsList(final int[] a) {
    if (a == null)
        throw new IllegalArgumentException();
    class IntegerList extends AbstractList<Integer> {
        public Integer get(int i) {
            return a[i];
        }
        public Integer set(int i, Integer val) {
            int oldVal = a[i];
            a[i] = val;
            return oldVal;
        }
        public int size() {
            return a.length;
        }
    }
    return new IntegerList();
}
```

27